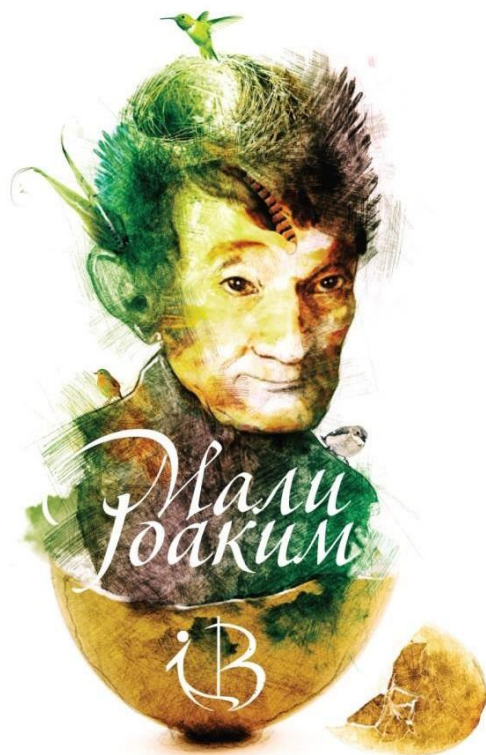

УЖИЦЕ 15-22. ОКТОБАР 2018.

МАЛИ ЈОАКИМ

ФЕСТИВАЛ
11. ПРЕДСТАВА
ЗА ДЕЦУ
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

Дизајн: Милош Ђекић

ЗАЈЕДНИЦА
ПРОФЕСИОНАЛНИХ
ПОЗОРИШТА
СРБИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА

ГРАД УЖИЦЕ

НАРОДНО
ПОЗОРИШТЕ
УЖИЦЕ

МИРЈАНА ЂОРЂЕВИЋ, ГЛУМИЦА-АНИМАТОР НИШКОГ ПОЗОРИШТА ЛУТАКА У УЛОЗИ ИДЕ У ПРЕДСТАВИ „ЦВЕЋЕ МАЛЕ ИДЕ“

Лутка може све оно што жив глумац не може

Рођена је у Нишу 1983. године. Завршила је Филозофски факултет у Нишу и стекла звање дипломирани филолог за књижевност и српски језик. Глумом се бави од најранијих дана, као члан позоришта Дечијег културног центра. Каријеру наставља у Студенском позоришту а од 2004. године је стални сарадник и професионалног позоришта - Позоришта лутака Ниш. Прву улогу у Позоришту лутака остварила је у представи „Себастијан и Босонога“. Следе „Црвенкапа у небајци“, „Два царства“, „Царев заточник“, „Свети Сава“, „Моцарт“, „Зачарана пахуљица“, „Могли“, „Мали принц“ и друге. Добитница више награда за анимацију и глумачка остварења.

Да ли сматрате да је представа „Цвеће мале иде“ поучна за не само дете, већ и целу породицу која се сусреће са проблемом љубоморе код детета које постаје нечији брат или сестра?

- Мени је јако драго да је ова бајка стављена у неке реалне околности. Свако је у својој породици имао неко дете које је добило брата или сестру и пример како је оно на то реаговало. Негде смо и ми сами кроз то прошли. Стога је прича о љубоморном детету не само актуелна, него је и нужно причати о њој као о проблему породице. То је свакако тема која неће умрети. Мени је у истом тренутку док сам радила на овом комаду сестрић добио млађег брата. Он има 10 година и након што је одгледао „Цвеће мале Иде“, мене је прво заинтересовало да ли ће њему као полу тинејџеру ово да буде интересно. И управо зато што се ова тема тиче ситуације у којој се он тренутно налази, њему је све то било јако духовито. А ми око њега, наравно, имамо обавезу да све то разумемо, као што разуме мајка Иду у овој представи.

Како деца реагују на овакву врсту представа?

- Па онолико колико сам чула реакције из публике, рекла бих да смо овде имали добар пријем. Играли смо такође у Нишу, Бања Луци... сва деца на истим моментима реагују на исти начин. Сматрам да је такође јако битно да и након тога они имају о чему да причају, како са учитељицама, тако и са својим родитељима. Увек је потребно да постоји разлог зашто се прави представа, а онда и да се „зашто“ оправда у игри живог глумца и лутке. Мислим да смо ми кроз ову представу све оправдали и да су то деца знала да препознају.

гумац има у својој каријери различите изазове.

Колико се рад на луткарској представи разликује од рада на „обичној” представи за децу?

- Драмска представа за децу је свакако поучљивија, „живи гумац“ је јачи на сцени и атрактивнији у костиму. То су бар моја искуства. Лутка са друге стране пружа једну вештину. Лутка може све оно што жив гумац не може и то је други задатак. Потребно је да негде то своје глумачко биће и емоцију уткамо у саму лутку. Добар гумац ће бити и добар луткар. То једино може да вам буде већи изазов. Ја такође нисам знала да ће мој позив бити рад у луткарском позоришту, али ево... Све су то изазови и добро је да један

На који начин ви гледате на луткарску сцену у Србији?

- Главни недостатак луткарске сцене је то што немамо начин да школујемо редитеље и глумце у нашој земљи за овај тип представа. Многе генерације су пробале да отворе неки одсек, који је неопходан да би луткарство уопште напредовало. Мислим да је то будућност и да о томе ми колективно као земља и неко ко се озбиљно бави културом морамо да мислимо о томе, јер... не бисте веровали шта све може да се уради са луткама.

Шта бисте волели да дете запамти након гледања ове представе?

- Да у својим осећањима није усамљено нити само. Да је све део одрастања, да није страшно ако га неко грди и да ће просто увек имати подршку од родитеља.

ОКРУГЛИ СТО

Шта лутка има да каже

Отварајући шести округли сто 11. „Малог Јоакима“ у холу Народног позоришта, поводом представе „Цвеће мале иде“ нишког Позоришта лутака, Бранко Поповић је подсетио присутне да је луткарство древна уметност која сеже из доба Египта. Постоје археолошки налази лутака, направљених од стаклених перли и сахрањиваних заједно са децом.

„Ми луткарско позориште пре свега везујемо за појаву лутке Видушке, од које су настале све друге лутке. Такође, у вези са српском луткарском позоришном сценом, постоји једна лепа прича о типичном српског позоришту „Куку Тодоре“ које се

развило током 19. века. Наиме у једној представи је постојао лик Тодора, који се увек појављивао и правио проблеме, а за њим је стално ишла жена вичући: „Куку Тодоре, шта то радиш, однеће те ђаво!“ . Због тог усклика „Куку Тодоре“, позориште је добило исти назив“, испричао је Поповић.

„Данас смо имали прилику да уживамо у једном лепом али и комплелксном позоришном чину, рађеном по тексту Х.К.Андерсена, а у режији Марије Крстић“, рекао је Поповић и додао да му је задовољство да поред ансамбла, представи и директорку Позоришта лутака у Нишу Милицу Радуловић. „Ми сезону започињемо бурно, са пуно пројеката, што уметнички, што технички. Ускоро ћемо добити и нова седишта, која нису мењана 40 година и то ће бити велика ствар како за наше позориште, тако и за град Ниш“, изјавила је Мирјана Радуловић и додала да их до краја године чекају још две премијере, а да од следеће планирају чак четири. „Планирамо сарадњу са еминентним редитељима, који ће начинити својеврсни печат и на тај начин обогатити наше позориште. Надам се да ћемо сарађивати на најбољи могући начин са нашим ансамблом.“

Позната бајка „Цвеће мале Иде” говори о петогодишњој Иди и њеном новорођеном брату, представљајући деци проблем љубоморе. Улоге тумаче Мирјана Ђорђевић, Биљана Раденковић, Александра Павловић, Станислава Јоковић, Младен Милојковић и Срђан Миљковић.

Мирјана Ђорђевић (Ида) каже да јој је ово најкомплекснији рад за њу до сада, не само као глумици, већ и као аниматору.

„Када сам добила лутку, схватила сам да играње не мора бити што природније, да морам наћи начин како ће она да хода, које су јој техничке могућности и тражећи то ја сам у једном

тренутку била у тоталном хаосу. Тек када смо решили да колега може бити присутан све време на сцени са мном, тек тада смо кренули у бољем смеру”, каже глумица која је у овом послу читавих 14 година.

Глумац Срђан Миљковић, који је Иди био помоћна анимација, рекао је да је искусан у овом послу и да се трудио да на сцени остане неприметан и да што више ослободи колегиницу како би она могла да остане максимално сконцентрисана на лик. „Ова представа је за мене било изузетно физички напорна, јер се састоји од много активности, а мало времена да се из једног лика уђе у други. Срећа па сам нашла везу између ликова, што ми је много олакшало да пребродим ту игру”, рекла је Биљана Раденковић, а њена колегиница Александра Павловић изјавила да је рад са луткама велики изазов за њу: „Наше лутке су статичне, и ми радимо са минималним средствима и јако ограниченом мимиком која је неопходна да би се било која емоција изразила. Мој лик је у ову представу унео баланс, љубав, бригу и разумевање према детету, што је много тешко за родитеља, да успоставе ту релацију.”

Критичар овогодишњег фестивала Наташа Гвозденовић каже за ову представу да је спој духовитости, маштовитости и комуникације. „Чини ми се да је важно да се отвори прича о томе колико је лутка важан посредник у односу са децом. Што се тиче конкретно ове представе, сматрам да она има велику едукативну улогу, због приче о љубомори која је чест проблем код деце. Као што знате, дете ће увек пре послушати оно што лутка има да каже и веровати јој више него одраслима”.

Редитељ Бранко Поповић је глумици Станислави Јоковић поставио питање да ли је био већи изазов анимирати цвеће на шта је она одговорила да је било инспиративно онолико колико је она имала могућности, с обзиром на то да је, како она каже, „ лутка дошла спремна и да си морао да се уклапаш колико ти та лутка дозвољава”.

Младен Милојковић (Зоки) је рекао да своје слободно време проводи окружен децом и да је то искуство само пренео на сцену.

На крају шестог округлог стола укључио се и селектор овогодишњег фестивала „Мали Јоаким” Борис Тодоровић, који је говорио о томе да му је одувек било интересно питање како симбиозу глумца и лутке перципирају најмлађи.

РЕЧ КРИТИКЕ

Тријумвират маште, духовитости и едукације

Наташа Гвозденовић

Представа „Цвеће мале Иде“ Позоришта лутака у Нишу у режији Марије Крстић настала је по мотивима бајке Ханса Кристијана Андерсена. „Представа 'Цвеће мале Иде' настала је из потребе да се, кроз познати садржај бајке, деци представи проблем љубоморе“, стоји у програмској књижици фестивала „Мали Јоаким“.

Редитељка у центар комада ставља Идину љубомору на млађег брата који је тек стигао на свет, она умешно представу ствара у тријумвирату маште, духовитости и едукације. Ствара се на сцени један необично маштовит свет, тако креиран да вам је просто драго да сте и ви као публика његов део. Марија Крстић дубоко је свесна едукативне улоге лутке као посредника између света деце и света одраслих, јер деца ће пре послушати лутку и поверити јој се него одраслом у великом броју случајева.

Драматуршкиња Јелена Поповић јасно и пажљиво представља односе међу ликовима у којима се преплиће више светова: овај наш, људски, затим флорални који је у

дослуку са животињским (стара липа разговара са лептирима), а ту је и баштенски патуљак који нам се обраћа. Сви светови хармонично функционишу.

Ансамбл у којем су: Мирјана Ђорђевић, Биљана Раденковић, Александра Павловић, Станислава Јоковић, Младен Милојковић и Срђан Миљковић играју складно, као перфектно усклађен тим, сведено, дајући једни другима простор за игру и подршку.

Ирина Сомборац која је креаторка лутака, костима и сценографије креирала је рафинирани и сложени свет који причи даје оквир и бујност. Музика Тамаре Ристић и Марка Милошевића даје том свету праву интонацију – узбудљиву и чулну у исти мах.

Сам цветни бал донео је нешто од атмосфере романа „Зачарани замак“ Едит Незбит - комплексан и бујан свет створен на сцени вешто буди асоцијације код публике.

Представа „Цвеће мале Иде“ подсећа нас на драгоцену и едукативну улогу лутке у најбољем смислу те речи. Подучава и позива на узбудљиву авантуру свог гледаоца.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

И глумци и лутке

С обзиром на то да се представа под називом „Цвеће мале Иде“ у многоме разликује од претходних пет које је имала прилике да гледа публика у Ужицу, деца су била подједнако задовољна. На питање да ли им се више свиђају глумци или лутке одговорили су да их подједнако воле.

„Ида не воли свог млађег брата, то је ружно и не сме да се ради“, посаветовала нас је петогодишња Милица, која је први пут на луткарској представи, и додала да јој се посебно свидело цвеће.

Малишанима је такође био симпатичан лик Зоки, који у представи чува Иду.

„Зоки је баш смешан. Најзанимљивије је када баба виче на њега“, прокоментарисао је Матија. А на питање да ли је љубоморан на своју млађу сестру, гласно је узвикнуо да није. Његова мајка, која је стајала поред њега, потврдно је климнула главом.

КРЕШТАЛИЦА

Ноћни бал

Пишу: господин Матија Павићевић, дечак од 10 година, ученик четвртог разреда Основне школе „Нада Матић“ и глумица Ивана Павићевић Лазић, овога пута у улози његове тетке и благонаклоног критичара

„Ја ово никад пре нисам видео“, рекао је Матија по изласку са луткарске представе. „Занимљиво је што лутке говоре зато што то не можемо да видимо у стварности.“

У представи „Цвеће мале Иде“ видели смо да ноћу, када ми спавамо, цвеће оживи, свађа се, љубавише итд. У неким приликама цвеће приреди и велики бал за који ми људи не смемо да знамо.

Размишљали смо о томе шта се то још догађа око нас док спавамо...

Највише сам мислио о томе шта се ноћу догађа са играчкама. Имамо две врсте играчака - плишане и пластичне... И! Оне које су плишане боре се са пластичним. Имају своје територије и у њихову територију не смеју да уђу оне пластичне. Ако уђу, крене рат.

Књиге се ноћу саме отворе из свих страница нестају слова, слике, све, и претварају се у реалност. Сад у књизи каже: „Магичан човек са шеширом се створио“. И он се стварно створи. Све приче које се дешавају у књигама постају стварност.

WC шоља се ноћу претвара у крокодила, а фотеља се претвара у обично седиште али има очи. Кад неко зао седне на то, фотеља само избаци њега као катапулт.

Сви ликови са слика изађу напоље. Рецимо, преко дана је на слици Џокер (лик из стрипа Бетмен) и он се сад смеје. Ноћу он нестане са слике и оде негде другде у живот, а понекад остане у слици али ради нешто друго. Али! Када сване, кад се људи буде, он се враћа.

Одело исто оживи и панталоне могу да пузе по поду. Али ако им се придруже, на пример, патике, онда панталоне ходају.

Кућа! Шта ради кућа... Прозори се претварају у очи а врата у уста. И брани нас од зла. Ако неко зао хоће да уђе у кућу, она га поједе. И куће које имају димњаке су пушачи.

Кућни љубимци ноћу смишљају планове да се дању они односе према нама као што се ми односимо према њима.

И само неко може да види шта се ноћу догађа - наша машта.

* „Крешталица” је назив „прве световне и грађанске позоришне представе на српском језику” коју је 1813. приредио Јоаким Вујић, а 1814. је објавио и драмско дело „Крешталица, једно јавно позориште у три дјејствија”.

ДАНАС НА РЕПЕРТОАРУ

ТРНОВА РУЖИЦА

Љубивоје Ршумовић

Режија и адаптација Милош Миловановић

ИГРАЈУ:

Љубица Радомировић: Принцеза Зорица/Ружица, Краљица Ана, музичар

Милош Пантић: Принц Филип, принц дечак, Гавра, музичар

Дубравка Бркић: Добра вила Биљана, музичар, церемонијал-мајстор

Милица Реџић Вулевић: Добра вила Живана, лудача Кока, музичар

Невена Брзаковић: Добра вила Срећка, зла вила Злоћка, музичар

Владимир Ђоковић: Краљ Стефан, црни ратник, музичар

Петар Лукић: Краљ Амброзије и музичар.

СУТРА НА РЕПЕРТОАРУ

У ЦАРА ТРОЈАНА КОЗЈЕ УШИ

Љубивоје Ршумовић

Режија: Борис Тодоровић

Сценографија: Маријана Зорзић Петровић

Костимографија: Тамара Бушковић

Музика: Јања Лончар

Сценски покрет: Ивица Клеменц

Дизајн светла: Миле Бутуровић

ИГРАЈУ:

Тројан - Никола Пенезић

Царев саветник - Горан Шмакић

Дечак - Бранислав Љубичић

Кошава, Пентесилеја, Херенија - Тања Јовановић

Злата, Зова, Троглаво чудовиште - Ивана Павићевић Лазић

Првоје, Троглаво чудовиште - Биљана Здравковић

Другоје, Троглаво чудовиште - Даница Љубичић

Феликс - Хаџи Немања Јовановић

Фелисија - Андријана Симовић

Огрк, Змај Бабакај, Децибал - Душан Радојичић

Грозоморије - Игор Боројевић

СЕЛЕКТОР 11. ФЕСТИВАЛА „МАЛИ ЈОАКИМ“

Борис Тодоровић

СТРУЧНИ ЖИРИ

Снежана Ковачевић, костимографиња
Мр Бранко Поповић, позоришни редитељ
Тања Јовановић, глумица

ВОДИТЕЉ ОКРУГЛОГ СТОЛА

Мр Бранко Поповић

РЕДАКЦИЈА БИЛТЕНА

Зоран Јеремић
Наташа Гвозденовић
Гордана Савић
Марија Ненадић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ФЕСТИВАЛА

Зоран Стаматовић, Народно позориште Ужице

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Ивана Недељковић, Прво приградско позориште - Пулс Театар Лазаревац
Милена Богавац, Шабачко позориште
Милош Крстовић, Књажевско-српски театар „Јоаким Вујић“ Крагујевац
Бранислав Недић, Крушевачко позориште
Јелена Стојановић Патмогић, Позориште за децу Крагујевац
Миодраг Динуловић, Краљевачко позориште
Милица Радуловић, Позориште лутака Ниш
Градмир Филиповић, Народно позориште Пирот
Сеадетин Муџезиновић, Регионално позориште Нови Пазар
Спасоје Ж. Миловановић, Народно позориште у Нишу
Ненад Јовић, Позориште „Бора Станковић“ Врање
Предраг Радоњић, Народно позориште Приштина
Владимир Ђуричић, Народно позориште Тимочке крајине – Центар за културу „Зоран Радмиловић“ у Зајечару